

Сакральныя вобразы ў жывапісе Ізраіля Басова

Вакар Л. У.

Дзяржаўная ўстанова «Віцебскі абласны метадычны цэнтр народнай творчасці», Віцебск

У артыкуле аналізуецца жывапіс Ізраіля Басова, мастака, якога лічаць папярэднікам беларускага авангарда 1980–1990-х гадоў, мадэрніста эпохі сацыялістычнага рэалізму і суролага стылю. Разглядаюцца этапы развіцця яго стылістыкі, у тым ліку ранні час, з традыцыйнай рэалістычнай трактоўкай карціннага вобраза, паступовы адыход да сезанізму і фактурнай шматслойнай паверхні жывапіснага палатна, адкрыццё лаканічнай і ёмістай ідэаграмы прымітывізму і, урэшце, выхад да трансцэндэнтнага знаку абстракцыі. Раскрываецца сімвалічны змест яго гарадскіх, месчачковых і прыродных краявідаў, дзе архетыповыя вобразы гары, горада, храма, дрэва жыцця, аркі-брамы ўвасабляюць ідэю восі свету. Асобная ўвага надаецца творам апошняга перыяду яго творчасці, дзе вобразы жанчыны, кахання і вернасці, плёну і экзістэнцыі чалавечага жыцця сцісла звязаны з рэлігійна-духоўнай традыцыяй.

Ключавыя словы: жывапіс, беларускае мастацтва, XX стагоддзе, авангард.

Sacral Images in Israel Basov's Painting

Vakar L. U.

Educational Establishment "Vitebsk Regional Methods Center of Public Arts", Vitebsk

The article reveals Israel Basov's painting, the artist who is considered to be the predecessor of the Belarusian vanguard of the 1980-1990-s, a modernist of the epoch of Socialist Realism and harsh style. Stages of his stylistics development are considered, the early period as well, with traditional realistic interpretation of the picture image, gradual departure from sesanism and shape multilayer surface of the canvas, revealing a laconic and full ideogram of Primitivism and, finally, entering the transcendental sign of abstraction. Symbolic content of his urban, rural and nature sights, is disclosed where archetype images of the mount, town, church, life tree, arch-gate present the idea of the axis of the world. Special attention is drawn to the works of the late period of his creativity where images of the woman, love and fidelity, existence of human life are closely linked to the religious and spiritual tradition.

Key words: painting, Belarusian art, XX century, vanguard.